

Revisionsplan 2010 Södertälje kommun

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
2.	Uppdraget	3
	Samordnad revision	3
	Revisionens mål	4
	Aktiviteter	4
3.	Revisionsplanen.....	5
4.	Grundläggande granskning.....	6
4.1	Grundläggande granskning inom ramen för förvaltningsrevisionen	6
4.1.1	Löpande granskning av nämndernas interna styrning och kontroll (inom ramen för förvaltningsrevisionen)	6
4.1.2	Möten med nämnderna.....	7
	Utbildningsnämnden	8
4.1.3	Information.....	8
4.1.4	Uppföljning av tidigare granskningar.....	9
4.2	Grundläggande granskning inom ramen för redovisningsrevisionen	10
4.2.1	Löpande granskning av nämndernas interna styrning och kontroll kopplat till redovisningsrevisionen.....	10
4.2.2	Granskning av delårsbokslut och delårsrapport.....	10
4.2.3	Granskning av årsbokslut och koncernredovisning.....	11
5	Fördjupade granskningar	11
	Strategi och åtgärder för ekonomi i balans.....	11
	Långsiktig kapitalutveckling.....	12
	Rättsäker och likvärdig biståndsbedömning i äldreomsorgen	12
	Tillsyn av enskilda förskolor	13
6.	Kompletterande granskningar om det finns resursutrymme.....	13
	Telefoni – upphandling och kvalitet.....	13
	Förebyggande rutiner för att minska risker för oegentligheter	13
	Samverkan mellan Social- och omsorgsnämnden och Arbetslivsnämnden ..	14
7.	Fördelning av 2010 års budget	14

1. Inledning

Kommunrevisorernas uppgifter följer av kommunallag, revisionsreglemente och god revisionssed i kommunal verksamhet. Revisionen syftar ytterst till att ge kommunfullmäktige underlag till ansvarsprövning av nämnder, styrelser och enskilda politiker.

I denna revisionsplan redovisas planerade revisionsprojekt för 2010. Beslut om förändrad inriktning i granskningen kan dock bli aktuell utifrån förändringar i omvärlden.

Revisionen består av de förtroendevalda revisorerna och deras sakkunniga biträden. I Södertälje kommun biträds revisorerna av Ernst & Young AB.

2. Uppdraget

För att kunna ge underlag till kommunfullmäktiges ansvarsprövning granskar revisorerna årligen all verksamhet som bedrivs inom nämnders och styrelser verksamhetsområden. Bedömningen lämnas i revisionsberättelsen.

Revisorernas uppdrag har utökats från år 2000 utifrån propositionen om en stärkt kommunal revision. Under hösten 2004 har också riksdagen fattat beslut om utökade uppgifter för revisorerna enligt propositionen om god ekonomisk hushållning i kommuner och landsting. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten och årsbokslutet är förenliga med de mål fullmäktige beslutat om i budgeten och planen för ekonomin under perioden.

Revisionen granskar också kommunens samlade verksamhet i förvaltning och företag ur ett övergripande ägarperspektiv. I detta ingår även styrelsens uppsiktsplikt över de kommunala företagen.

Revisorerna prövar om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- räkenskaperna är rättvisande
- nämndernas interna kontroll är tillräcklig.

Samordnad revision

Samordnad revision mellan kommunförvaltningen och dess bolag är ett viktigt instrument för ägarens, d v s kommunfullmäktiges, kontroll och uppföljning. Lekmannarevisorerna granskar den verksamhet som bedrivs i bolagen. Den samordnade revisionen ger förutsättningar att bedöma hur kommunen arbetar med ägarstyrning och förvaltningskontroll. Granskningen sker utifrån ett övergripande ägar-/styrperspektiv där kommunstyrelsens uppsikt är ett viktigt inslag.

Lekmannarevisorns uppgift i de kommunala bolagen är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna kontrollen är tillräcklig samt om anvisningar från bolagsstämman följs.

Granskningen ska ske enligt god sed och resultera i en granskningsrapport med tillhörande granskningsredogörelse som presenteras för bolagsstämman via bolagens styrelser. Granskningsrapporten ska även fogas till revisionsberättelsen för kommunen.

Revisionens mål

Revisionens övergripande målsättning är att verka för att fullmäktiges mål och uppdrag fullföljs. Insatserna ska präglas av en god dialog med kommunens politiska och administrativa ledning samt en stödjande och förebyggande revisionsprocess.

Målen i granskningen är att:

- Genomföra revisionsinsatser med en hög kvalitet som bidrar till förbättringar och en ökad effektivitet i Södertälje kommuns verksamheter.
- Använda de tilldelade resurserna så effektivt som möjligt.
- Leva upp till god revisions sed i kommunal verksamhet och till kommunallagens intentioner.

Aktiviteter

I planen, nedan, framgår de aktiviteter som avses att genomföras för att uppnå revisionens mål.

3. Revisionsplanen

Planering är en viktig och grundläggande del i revisionsprocessen. Revisionens resurser är begränsade och måste användas effektivt. Granskningen inriktas därför på väsentliga områden där det kan finnas risk att väsentliga fel uppstår som kan påverka verksamheternas inriktning, förvaltning och redovisning. Med detta som utgångspunkt tillsammans med de direktiv som ges till nämnderna i Mål och Budget samt revisorernas kunskap från tidigare granskningar har väsentliga granskningsområden identifierats.

Revisionsplanen är revisorernas verksamhetsplan för 2010 och den behandlar de grundläggande och fördjupade granskningar som planeras.

4. Grundläggande granskning

Den årliga granskningen bygger på en kombination av olika metoder och tillvägagångssätt för att granska verksamheten med syfte att bedöma om nämnder och styrelser har en tillfredsställande styrning och intern kontroll. Den genomförs genom att fortlöpande ta del av relevanta skriftliga dokument t.ex. mål- och styrdokument, protokoll och övriga handlingar och möten med nämnder/verksamhet i samband med revisionsammans träden eller verksamhetsbesök. Genomläsning av protokoll och revisionell bedömning av dessa sker med stöd av en checklista för varje nämnd, där mål, uppdrag, risker, etc sammanfattats för respektive nämnd.

Vidare granskas nämndernas interna kontroll, delårsbokslut och årsredovisning. Därutöver genomförs fördjupade granskningar utifrån risk- och väsentlighetsbedömningen samt erfarenheterna från den grundläggande granskningen.

Eftersom kommunens verksamheter är mångfacetterade och revisionens uppdrag är mycket brett behöver en stor andel av revisionens budget hänföras till den grundläggande granskningen. Fördjupningsgranskningar genomförs i de fall revisionen bedömer att tillräckliga revisionsbevis inte kan erhållas inom ramen för den grundläggande granskningen. Förslag till fördjupningsgranskningar presenteras under rubrik 5.

4.1 Grundläggande granskning inom ramen för förvaltningsrevisionen

4.1.1 *Löpande granskning av nämndernas interna styrning och kontroll (inom ramen för förvaltningsrevisionen)*

Utgångspunkten för granskningen är de mål och uppdrag som fullmäktige givit kommunstyrelse och nämnder. Granskningen ska ge svar på hur nämnder och styrelser mottar, genomför och återredovisar mål och uppdrag.

Revisionen följer löpande nämndernas arbete. Bevakningsansvaret är fördelat mellan revisorerna.

Som ett stöd för bevakningen har Ernst & Young gjort en kartläggning per nämnd som kommer att kompletteras under året för att innefatta:

- Nämndens väsentliga verksamhetsområden
- Väsentliga nationella mål/uppdrag i lagstiftning eller annat regelverk
- Väsentliga mål/uppdrag (direktiv) i Mål och Budget
- Förändringar i direktiven jämfört med 2009
- Nämndens egna mål och prioriterade frågor/uppdrag
- Risker
- Planerat förändrings- utvecklingsarbete
- Intern styrning och kontroll

Ernst & Young tillhandhåller en mall som de förtroendevalda revisorerna kan använda för att löpande dokumentera granskningen av handlingar inför nämndssammanträden samt protokoll.

I den löpande bevakningen kommer revisorerna att följa hur samtliga nämnder verkställer direktiven i Mål och Budget. Utifrån revisorernas risk- och väsentlighetsanalys för 2010 kommer särskilt följande områden att uppmärksammas i bevakningen:

Kommunstyrelsen

- Tillgänglighetsarbetet, uppsikt över nämndernas handikapplaner
- Skapandet av nya bostäder

Stadsbyggnadsnämnden

- Handläggningstider bygglov

Uppskattad kostnad: 40 000 kronor (kostnaden avser framtagande av verktyg till revisorerna, nämndsbilder och checklistor samt underlag för dokumentation).

4.1.2 Möten med nämnderna

En del i den grundläggande granskningen är gruppbesöken där revisorerna träffar företrädare för nämnderna. Inför möten får nämnden information om vad revisorerna vill få information om. Följande kommer att behandlas vid årets gruppbesök med samtliga nämnder:

- Hur nämnden säkerställer god ekonomisk hushållning
- Nämndens planeringssikt (långsiktigheten)
- Nämndens internkontrollplaner
- Aktiviteter för att stärka medborgardialogen
- Hur nämnden styr och följer upp, samt säkerställer efterlevnad vad gäller fullmäktiges krav inom områdena:
 - Mänskliga rättigheter
 - Barnkonventionen
 - Jämställdhet
- Övriga aktuella frågor

Härutöver kommer följande specifika områden att behandlas med respektive nämnd:

Kommunstyrelsen

- IT-säkerhet

Tekniska nämnden

- Vägunderhåll

Stadsbyggnadsnämnden

- Kompetensförsörjning
- RUF

Miljönämnden

- Tydligheten i roller och ansvar
- Personalomsättning

Kultur- och fritidsnämnden

- Föreningsstöd

Utbildningsnämnden

- Maxtaxan

Social- och omsorgsnämnden

- Åtgärder för kostnadskontroll
- Försörjningsstödet utveckling
- I SKLs jämförelser av vad verksamheterna kostnader jämfört med motsvarande verksamheter i andra kommuner (VKV) framgår att IFO i Södertälje kostar 5 866 kr/ invånare jämfört med länets snitt om 2 753 kr/invånare. Särskilt riktade insatser bl a flyktmottagande och sysselsättningsfrämjande åtgärder kostar 624 kr/invånare jämfört med 184 kr per invånare i snitt i länet. Vilka analyser gör nämnden av detta mot bakgrund av ändamålsenlighet och effektivitet?

Äldreomsorgsnämnden

- Kvalitetsledningssystem

Arbetslivsnämnden

- Näringslivsutveckling

Kommundelsnämnderna

- Vad ska kommundelarna hantera?
- Kallfors (Järna kommun)

Gruppbesöken ger, tillsammans med andra granskningsaktiviteter, underlag till ansvarsprövningen. De ger också underlag till att uppdatera väsentlighets- och riskanalysen och planeringen av revisionsarbetet kommande år. Ernst & Young svarar för dokumentation och sammanfattning av träffarna.

Uppskattad kostnad: 95 000 kronor (kostnaden avser planering, deltagande vid besök samt dokumentation)

4.1.3 Information

Ett sätt att följa verksamheten inom områden som bedöms väsentliga är att bjuda in ansvariga tjänstemän för information. Under 2010 kommer följande områden att behandlas på revisionsplaneringssammanträdena som informationsärenden:

- Nämndsekreterarnas organisation

- Tillsyn av LSS boenden
- Tillsyn externa utförare i äldreomsorgen
- Kvalitetssäkring barn och ungdom
- Åtgärder mot ungdomsarbetslöshet
- Krisplanering
- Kommunstyrelsens uppsikt över nämnderna interna styrning och kontroll
- Resultatinriktat flyktingmottagande

Informationstillfällena förbereds av Ernst & Young som också svarar för dokumentationen. Dessa utgör också ett underlag vid ansvarsprövningen.

Uppskattad kostnad: 45 000 kronor (kostnaden avser framtagande av frågeställningar, planering, deltagande och dokumentation).

4.1.4 Uppföljning av tidigare granskningar

En väsentlig del i revisionens arbete är att följa upp tidigare granskningar för att se vilka resultat granskningarna givit. Under 2010 kommer följande granskningar att följas upp:

- Socialsekreterarnas arbetssituation
- IT
- Rektorernas arbetssituation
- Utvärdering av högskolesatsningen

Uppskattad kostnad: 50 000 kronor

4.2 Grundläggande granskning inom ramen för redovisningsrevisionen

4.2.1 Löpande granskning av nämndernas interna styrning och kontroll kopplat till redovisningsrevisionen

Granskningen av intern kontroll i redovisningsrevisionen syftar till att kontrollera om rutiner och kontroller är tillräckliga för att säkerställa att den löpande redovisningen och årsredovisningen inte innehåller väsentliga fel.

I planeringsfasen sker en dokumenterad väsentlighets- och riskanalys avseende den ekonomiska redovisningen. Med hjälp av analysen inriktas revisionen mot de områden där risken för väsentliga fel är störst. Utvalda rutiner granskas genom en kombination av analytisk granskning och substansgranskning.

Utöver denna granskning sker ett antal andra granskningsinsatser t ex:

- Kontroll av väsentliga förändringar i redovisningsprinciperna jämfört med tidigare år
- Analys av konton genom stickprov. Exempel på konton som granskas är:
 - konton med stora/oväntade budgetavvikelser eller där risken för fel kan vara stor
 - förtroendekänsliga konton(t ex konsultkostnader, representation, resor)
 - andra väsentliga konton (t ex juridiska konsultationer)
- Översiktlig granskning av skatter och avgifter
- Granskning av att räkenskapsmaterialet uppfyller de krav som ställs i lagstiftning och god sed.

Uppskattad kostnad: 85 000 kronor

4.2.2 Granskning av delårsbokslut och delårsrapport

Från och med år 2005 riktas krav på revisionen att granska en delårsrapport omfattande minst 6 månader, högst 8 månader, enligt proposition 2003/04:105 *God ekonomisk hushållning i kommuner och landsting*. För kommunens del innebär de nya kraven att såväl finansiella som verksamhetsmässiga mål av betydelse för den ekonomisk hushållningen skall fastställas i budgeten.

Granskningen inriktas på att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med fullmäktiges mål för den ekonomiska förvaltningen. Granskningen innefattar även kontroller av att kommunens delårsrapport överensstämmer med anvisningarna i lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från rådet för kommunal redovisning.

Granskningsresultaten vid delårsbokslutet utgör en viktig information inför granskningen av årsbokslutet.

Resultat från granskningen sammanfattas i skriftlig presentation och ett underlag för uttalande om delårsrapporten till fullmäktige.

Uppskattad kostnad: 60 000 kronor

4.2.3 Granskning av årsbokslut och koncernredovisning

Granskning av årsredovisningen syftar till att bedöma om årsredovisningen ger en rättvisande bild av kommunens och kommunkoncernens resultat och ställning d v s att

- tillgångar och skulder existerar och avser kommunen
- tillgångar och skulder värderats och klassificerats rätt
- kommunens samtliga tillgångar och skulder redovisats
- inkomster och utgifter i allt väsentligt periodiserats korrekt och avser verksamhetsåret
- årsredovisningen är upprättad enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed enligt de regler och anvisningar som finns för kommuner

Granskningen syftar även till att bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenliga med fullmäktiges beslutade mål med avseende på god ekonomisk hushållning. Granskningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse och nämndernas verksamhetsberättelser
- Resultaträkning
- Balansräkning
- Finansieringsanalys
- Investeringsredovisning
- Sammanställd redovisning

Utgångspunkter är den väsentlighets- och riskanalys som upprättas i vid granskning av internkontroll. Resultat från granskningen sammanfattas i skriftlig rapport och i det slutliga uttalandet i den årliga revisionsberättelsen.

Uppskattad kostnad: 110 000 kronor

5 Fördjupade granskningar

Strategi och åtgärder för ekonomi i balans

Kommunerna står inför stora utmaningar vad gäller att klara en ekonomi i balans. Detta inte minst mot bakgrund av lågkonjunktorens effekter på skattenettet. 225 av 286 tillfrågade ekonomichefer i landets kommuner prognostiserar ett negativt resultat år 2009

enligt en undersökning som gjordes av SCB i augusti 2009. För kommunerna innebär det totalt ett prognostiserat nettounderskott på cirka 3 miljarder kronor i år.

Södertälje kommun redovisade, till skillnad från majoriteten av kommunerna, underskott för såväl år 2007 som 2008 och har sålunda ett svårt ekonomiskt utgångsläge när konjunkturen nu viker kraftigt. Ackumulerat uppgår det negativa resultatet, beräknat enligt balanskravsdefinitionen, till minus 31 mkr vid ingången av år 2009. Detta måste, enligt lagstiftningen, återställas senast år 2011.

För att klara en ekonomi i balans de närmaste åren krävs bl a en strukturerad styrning av kostnadsutvecklingen från styrelser och nämnder. En sådan styrning behöver innehålla tydliga åtgärdsprogram/aktivitetsplaner med bedömningar av ekonomiska och verksamhetsmässiga effekter, som kontinuerligt följs upp och utvärderas.

Granskningen syftar till att bedöma styrelse och nämnders ekonomistyrning vad gäller kostnadsutveckling och besparings-/rationaliseringsprogram. Granskningen omfattar också kommunens följsamhet till lagstiftningen vad gäller balanskravet. Vidare granskas styrningen mot kommunens övergripande finansiella mål.

Uppskattad kostnad: 100 000 kr

Långsiktig kapitalutveckling

Kommunens förvaltningar och bolag har tillgångar i fastigheter, produktionsanläggningar, vatten- och avloppsverk, gator och vägar m.m. Därutöver finns placeringar av likvida medel. Det är väsentligt att kommunen har en strategi för att säkra tillgångarnas värde.

I denna översiktliga granskning granskas hur kommunkoncernen agerar för att säkra den långsiktiga kapitalutvecklingen. Den belyser kommunens mål för riskexponering, vilka riskbedömningar som görs och vilka åtgärder som vidtas. Granskningen ska ligga till grund för beslut om eventuell fördjupad granskning inom något område och/eller lekmanarevisionsgranskningar i bolagen.

Uppskattad kostnad: 40 000 kronor

Rättsäker och likvärdig biståndsbedömning i äldreomsorgen

Rätten till bistånd ska tillförsäkras genom en rättsäker och likvärdigt biståndsbedömning och tillhandahållna insatser ska vara av god kvalitet. Prövning av rätten till bistånd utgår ifrån den enskildes ansökan och den utredning som görs. Utöver behovsbedömning och beslut förekommer att ett antal processer som ska garantera att den beslutade verksamheten utförs på avsett sätt, t.ex. beställning av insatser samt uppföljning och utvärdering av insatser.

Syftet med granskningen är att belysa om äldre nämndens biståndsbedömning utifrån SOL och bedöma om äldre nämnden har skapat förutsättningar för en ändamålsenlig, likvärdig och effektiv myndighetsutövning.

Uppskattad kostnad: 80 000 kronor.

Telefoni – upphandling och kvalitet

Indikationer finns om brister i kommunens nya telefonisystem. En granskning genomförs som syftar till att belysa och bedöma:

- de krav som ställts i upphandlingen av nytt telefonisystem vad gäller kvalitetsmässiga och säkerhetsmässiga aspekter
- utvärderingen av kraven i samband med upphandlingen
- avtalets utformning vad gäller krav på funktionalitet och säkerhet och eventuella ekonomiska konsekvenser för leverantören vid brister

Uppskattad kostnad: 40 000 kronor

6. Kompletterande granskningar om det finns resursutrymme***Tillsyn av enskilda förskolor***

Kommunen beviljar tillstånd till de aktörer som vill driva förskoleverksamheten. Det innebär att kommunen har ett ansvar för att utöva tillsyn över verksamheten. Den ansvariga nämnden bör säkerställa insyn i verksamheten i samband med tillståndsgivningen. Inom ramen för den interna kontrollen bör nämnden också ha ett system för att utöva tillsyn. Den bör bl. a omfatta uppgifter som verksamheten ska rapportera, planerade och oplanerade tillsynsaktiviteter från förvaltningen.

I granskningen belyses om utbildningsnämnden har ett ändamålsenligt system för att utöva tillsyn samt hur det tillämpas.

Uppskattad kostnad: 60 000 kronor

Förebyggande rutiner för att minska risker för oegentligheter

Ett antal avslöjanden om oegentligheter i Sverige de senaste åren har inneburit ett större fokus på riskerna för oegentligheter i privata och offentliga organisationer. Offentliga verksamheter förutsätts ha en intern kontrollstruktur som omfattar både specifika och generella kontroller för att motverka och i förekommande fall upptäcka oegentligheter. Att skyddet mot oegentligheter fungerar handlar ytterst om allmänhetens förtroende för offentlig verksamhet som en helhet, men också specifikt för den enskilda kommunen.

Med oegentligheter menas i detta avseende oönskade händelser och incidenter av finansiell karaktär. Exempel på vad som innefattas i begreppet oegentligheter är muta och bestickning, förskingring, bedrägeri, falsk finansiell rapportering, otillåtna bisysslor, svart arbetskraft och stöld.

Granskningen inriktas mot skydd mot oegentligheter baserat på genomgång av riskanalyser och stadens och nämnders policys och riktlinjer inom området. I granskningen ingår också att genom stickprov följa upp att policys, riktlinjer och kontroller efterlevs i verksamheterna.

Granskningen inriktas mot följande områden:

- Upphandling inom Teknisk verksamheter (drift och underhåll vad gäller gator/vägar, park, snöröjning, etc)
- Exploateringsverksamheten
- Byggnationer och ombyggnationer/underhåll av fastigheter
- Avyttring av fastigheter

Granskningen utförs av Ernst & Youngs specialistgrupp med inriktning mot bedrägerier och oegentligheter.

Uppskattad kostnad 140 000 kronor

Samverkan mellan Social- och omsorgsnämnden och Arbetslivsnämnden

Delar av Social- och omsorgsnämnden verksamheter överfördes från år 2008 till en egen nämnd, Arbetslivsnämnden. Arbetslivsnämnden, vars budget årligen uppgår till drygt 100 mkr, ansvarar bland annat för att:

- följa arbetsmarknadsfrågor
- stärka chansen till ett arbete för personer med svag ställning på arbetsmarknaden
- vara kommunens arbetslöshetsnämnd
- driva det offentliga skolväsendet för vuxna i kommunen, det vill säga Komvux, Särvox och Svenska för invandrare (SFI) och annan vuxenutbildning
- ta hand om introduktionsverksamhet för vuxna flyktingar

Granskningen syftar till att bedöma om delningen av verksamheterna i två nämnder har lett till en mer ändamålsenlig och effektiv verksamhet, i enlighet med de intentioner som förelåg när delningen beslutades. Vidare att bedöma hur samverkan mellan nämnderna fungerar. Granskningen kommer också att översiktligt bedöma relevansen i kopplingen mellan ersättning (kommunbidrag) och kostnader för respektive nämnd.

Uppskattad kostnad 65 000 kronor

7. Fördelning av 2010 års budget

Förtroendevalda revisorer	(tkr)
Förtroendevaldas arvoden, utbildning, etc. <ul style="list-style-type: none">- Arvode- Utbildning- Övrigt	

Sakkunniga biträden, Ernst & Young	
Underlag för väsentlighets- och riskanalys, checklistor, m m	40
Möten med nämnder och dokumentation	95
Informationsmöten	45
Uppföljning av granskningar från tidigare år	50
<i>Fördjupade granskningar</i>	290
- Strategier och åtgärder för ekonomi i balans	110
- Långsiktig kapitalutveckling	40
- Rättsäker och likvärdig biståndsbedömning i äldreomsorgen	80
- Telefoni – upphandling och kvalitet	40
<i>Redovisningsrevision</i>	255
- Granskning av intern kontroll kopplat till räkenskaper	85
- Granskning av delårsrapport inkl måluppfyllelse	60
- Granskning av årsbokslut/redovisning, koncernbokslut	110
Övrig uppdragservice/kanslifunktion	75
Ospecificerat för ej förutsedda insatser	20
Total	850
<i>Kompletterande granskningar om det finns resursutrymme:</i>	265
- Tillsyn av enskilda förskolor	60
-Förebyggande rutiner för att minska risker för oegentligheter	140
- Samverkan Arbetslivsnämnden och Social- och omsorgsnämnden	65